

Ještě hlubší důvod pro emancipaci lidského myšlení vůči vyšším kosmickým mocnostem uvedl Rudolf Steiner v karmických přednáškách 1924, které byly věnovány mystériu Michaela. V těchto přednáškách se hovoří o tom, jak kosmická inteligence, vedená až do té doby Michaelem ze Slunce (souhrn tvůrčích myšlenek hierarchií), opustila jeho sluneční říši a postupně se spojovala se zemským vývojem, čímž byl vytvořen nej důležitější předpoklad pro svobodu, které měl člověk postupně dosáhnout.

To mělo za následek, že se od 8./9. století po prvé objevovali myslitelé, kteří prožívali myšlení jako svůj majetek. Tento vývoj pak dosáhl svého vrcholu s počátkem epochy duše vědomé v roce 1413.

V této souvislosti hovořil Rudolf Steiner o prvořadém úkolu michaelské epochy započavši v roce 1879, během které se každý člověk může právem pocítovat jako tvůrce svých myšlenek. Tento úkol spočívá v tom, že - díky tomu, že přišla na Zemi duchovní věda neboli anthroposofie - může člověk s její pomocí zduchovnit své myšlení a tím přenést zpět zpozemštěnou kosmickou inteligenci do duchovního světa a předat ji Michaelovi. To bude začátkem přímé duchovní spolupráce mezi lidmi a Michaelem, spolupráce, kterou dnes vedoucí Duch času od lidstva očekává. „Lidé musí spolupracovat s bohy, s Michaelem samým“ (GA 240, 19. 7. 1924). A to znamená - ve smyslu toho, co bylo výše řečeno -, že člověk je s to svým vlastním usilováním, když zduchovňuje své myšlení, odtlačit jaksi vzájemně od sebe luciferické a ahrimanské duchy vnikající zleva a zprava do jeho bytosti.

Tímto způsobem může člověk také jen ve sféře myšlení projevit plně vlastní *svobodu*, uskutečniv na jejím základě to, co činí božskoduchovní hierarchie v obou ostatních směrech, přesněji ve vztahu k citění a k chtění.

Sergej O. Prokofjev

